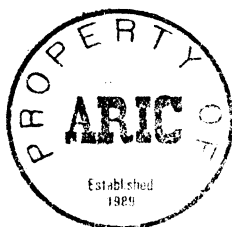

د افغانستان خلكو ته خطاب

د دولت درئيس او صدر اعظم بناغلي محمد داؤد
راديويي وينا

چه د ۱۳۵۲ كال د سنبل په لومړي ماښام له راديو
الفا نستان څخه پرود كاست شوه

سکروریان سوم کابل

پست بکس ۵۲۱۸

بسم الله الرحمن الرحيم

دافغانستان گرانو نجیواو قدرمنو

وطنوالو !

ددى ملي قيام او سترسياسى بدلون په مناسبت
 زمونږ په گران و وطن گڼسې مينځ ته راغلي دى بياهم خوږى
 اودخپلو قهرمانو ملگر ودبې نهايته صميمانه مبارکيو
 مراتب چه دافغانستان د ملت په قوت بنا ارادى له مخى يى
 په سر بسندنه دى ستر تاريخي ملي کارته اقدام وگر او د
 افغانستان د لومړنى جمهوريت وتاداوتيره نى کيښودله دهيواد
 ټولو نجيو او زيار ايستونکو خلکو او په تيره بيا دافغانستان
 فداکار اوخوان اردوته وړاندى گوم .

همدغه رنگه د افغانستان دخلکو له پرشوروشوقه ملاتړ
 څخه چه په و وطن گڼسې دجه پورې رژيم دتاسيس له
 لومړى ورځى څخه يى څرگندگرى دځ مننه او تشکر گوم .
 گران وطنوال پوهيرى چه دافغانستان داستقلال د بيرته
 ترلاسه کولو تاريخ په حقيقت گڼسې دغبرگولى شپږمه نيټه ده
 مگر له اوږدو کلو نه معموله داوه چه ددى سپيڅلى ملي
 ورځى نمانځنه دورى دماشتي په لومړى نيټه وشى سږن کال
 هم دپخوانى تعامل په پيروي خان وجدانا مکلف گڼم چه
 دخپل خان او خپلو ملگرو مبار کى ددى سپيڅلى ورځى
 په مناسبت ټو لو گرانو وطنوالوته وړاندى گرم .

داستعمار د تيرى په مقابل گڼسې دافغانستان دملت درى
 سترى مبارزى زمونږ د خلکو دفدا گارى ، وطن دوستى اونه
 ماتيدونکى عزم لو په شاهدى ده چه انکار تړى نشى کيدای .
 د وطن د خپلواکى بيرته ترلاسه کيدل چه خلور پنځوس

Farhad Anwari Book Agency
 Malik Nawaroz Market
 Arbab Road - Peshawar

کاله مخکی دافغانستان دسترواو دقدر وړ لارښوونکو په همت اودافغان ملت داردو او ملی فداکارو لښکرو په قوت ترسره شو یوځل بیا دهمدی مفهوم یوه بشپړه نمونه ده . مونږ د اعلیحضرت غازی امان الله خان او اعلیحضرت غازی محمدنادر شاه شپید او هغو لویو میرنونه هیریدونکو خد متونو چه له پردوسره دمجادلی په مخکیننی صف کی واقعو اوددی خاوری دزامنو قربانی چه دآزادی په لاره کښی یی په فطری میرنتوب او آزادی غوښتلوسرونه ورکړیدی ، د ستاینی او احترام په نظر گورو او دخپلواکی مبارزی د ټولو شپیدانو ارواحوته زیات دروداستوو .

گرانو وطنوالو گرانو خویندو وروڼو !

مونږ به د ټولنی د تکامل د شرایطو او قانون سره سم علماً او عملاً دیلان له مخی دلوی خدای په مرسته او د خپلو خلکو په همکاری قدم په قدم ټولنی د اقتصادی اجتماعی او سیاسی ژوندانه د بنیادی تحولاتو د ترسره کولو د پاره اقدام وکړو .

داهغه وعده ده چه دجمهوریت د اعلامی په اوله ورځ دافغانستان خلکوته ورکړشویده . هیله لرم چه د لوی خدای په مرسته به زه او زما ملگری د ژوند تر وروستی شیبی ددی وعدی تر سره کولو ته وفاداره واوسو . مگر حتماً به دامهم سوال زمونږ دخلکو اودنړی په عامه افکارو کی پیدا شی چه مونږ ولسی خپلی کورنی او طبقاتی گټی دملی منافعو اودهیواددمحروم طبقاتو دگټو نه قربان کړیدی . ددی سوال څر گند ځواب ددی چه په وروستیو لسو کلونو کښی د سلطنتی رژیم غیر عادلانه اوضد ملی سیاست اودهغه په مقابل کی دافغانستان دخلکو دټولو طبقاتو په تیره بیا

د وطن د منورينو څرگندعكس العملونه او همدغه رنگه دهغو چټكو تحولاتو كتنې چه په منطقه او دنيا كښې دآزادې او ترقې په گټه او داستبداد ارتجاع او استعمار په زيان مينځ ته راغلل دهېڅ وطن پرسته افغان وجدان ته اجازه نه وركوله چه ددې ټولو فجايعو په مقا بل كښې پټه خوله كښيښي. دمستوليت ددې وطن پرستانه احساس له مخې وچه مونږ څرنگه چه پخپله لمرني بيانیه كښې اعلام وكړي (دوطن درانلونكي نيكمرغې دپاره مو) (د جمهوريت او واقعي او معقولي ديموكراسي چه اساس ئې دافغانستان دخلكو اكثرثيت ته په خدمت بناوي) بيرغ وچت كړ او دخلكو د پوره حقوقو د ترسره كيدو اود ملي حاكميت په اصل باندې دپوره اعتراف په لاره كښې مو دخداي په مهرباني اول گام واخيست .

گران و طنوال خبر دې هغه پخواني اميدونه او هغه نيكي ارزوگاني چه لس كاله مخكې په ښه نيت څرگندي شوي وي نه يواځې په نظر كې ونه نيول شول بلكه پخواني رژيم هغه دمخرو مو طبقاتو دنښيگنو او وگټو پر ضد او د واقعي ديموكراسي اود هيواد د ترقې او وړاندې تگ په ضد عملي كړل زموږ د گران وطن افغانستان ځمكه نسبتاً زيات طبيعي منابع حاصل خيزه خاوره با استعدادده او زيار ايستونكي خلك لرغوني كلتور او تمدن لري مگر زموږ د هيواد وضع اودهغه دخلكو روز گارددغه ټولو مساعده و عواملو سره سره د پخواني منسوخ رژيم دسلطې په وجه دخواشيني وړدي .

گرانو وطنوالو!

د تيرو لسو كلو په موده كښې په اقتصادي اجتماعي او سياسي مختلفو برخو كې زموږ ټولنه سر ترپايه په يو كلك بحران اخته وه چه دادې په لنډ ډول ئې څيړنه كوو :

په اقتصادي ساحه کېنسي :

د هيواد اقتصاد چه د دوولومپريو اودوهمو پنځه کلنو پلانونو سره ئی نسبي رشد پيداكاوه له ركود سره مخامخ شو اودپوره وركسستگي خواته بوتلل شو .

اقتصادی پلاننگذاری داشخاصو د ذهنی امیالوتابع وگرزیده د هیواد د اقتصادیودی د پاره ئی خپل لازم موثریت له لاسه ورکړد اقتصادي ودی حرکت سست شو اود پانگی تجمیع مینځ ته رانغله. د اقتصادی انکشاف دپاره له یوه کال نه تر بله کاله پوری ددولتی پانگی ایښودلو حجم کم شو دصنایعو د مینځ ته راتلو د پاره سپماوی او خصوصی پانگی جلب نشوی دمثال په ډول په دوهم پنځه کلن پلان کی د پانگی ایښودلومجموعه ۲۶۶۰ ملیارده افغانی وه په دریم تش په نامه پنځه کلن پلان کېنسي ۱۹۳۵ ملیارده افغانیو ته راښکته شوه. که ددوهم پلان د خو محدودو پیش بینی شویو پروژو تطبیق چه هغه هم د دوستو هیوادوپه مرسته تر سره شو استثنی کړو دهیواد اقتصاد په وروستیو لسو کلو کېنسي د نفوسود کلنی ودی د نرخونو دلوروالی او د مخ په ترقی مشاببه هیوادودرشد په تناسب ددی په ځای چه یوگام مخکی کیردی شاته تللی دی. ددی وضعی په نتیجه کېنسي دهیواد په ملی عاید کی دلیدلو وړ زیاتوالی رانگی او له هغه څخه هم یوه زیاته برخه هرکال ددی په ځای چه پانگه شی په غلطولارو اوبوالهوسی کېنسي حیف و میل شوه. خصوصی پانگی اچونی په لومړی پنځه کلن پلان کېنسي د ټولو سرمایه گذاریو ۹۶ فیصده تشکیلوله پداسی حال کېنسي چه په دریم تش په نامه پنځه کلن پلان کېنسي په سلو کی ۶۷ ته راټیټ شو. سره لدی چه د لومړی او دوهم پنځه کلن اقتصادی پلان د تطبیق په اثر دهیواد اقتصادی زیر بنا

اوتاد اود تر یوی اندازی پوری اینبندل شویؤ مگر له دغو مساعدو امکاناتو څخه دهیوادد اقتصادی تکامل او صنعتی کو لو په گټه لازمه گټه وانخستله شوه .

په صنعتی تولیداتو کښی په تیرو لسو کلونو کښی د پاملرنی وړ زیاتوالی رانغی . د کرهڼی په ساحه کښی هم دستاینی وړ پرمختیاونه لیدله شوه .

په اوسنی حالت کښی دهیواد اقتصاد په کرهڼه متکی دی او کرهڼه دملی تولید د مجموعی په سلو کښی نوی تشکیلوی . د کرهڼی زاړه مناسبات اوپه دغه برخه کښی ډیر ابتدایی او وروسته پاتسی طریقه چه له بده مرغه تراوسه هم زموږ په ټولنه کښی مسلطه ده دبزگرانو د فقر دملی بازار د تنگوالی دخلکو د پیرو د لود قدرت د نشتوالی او داومو زراعتی موا دو دکمبود باعث گرځیدلی ده . ددی لسو کلو په موده کښی دافغانستان ندمالیاتی سیستم دښه کیدو دپاره موثره کام وانه خیستل شو مالیات تراوسه هم ددولت په عوایدو کښی ډیره ناخیزه برخه لری دخمکی مالیاتو د خاریو مالیی او دداخلی اوخارجی تاجرانو او تجارتي شرکتو په عایداتو باندی مالیاتو ډیری ټیټی سویی ته سقوط وکړ او د هغه په ځای ددولت ددستگاه داضافی لگښت دتکافو دپاره د غیر مستقیم مالیاتو حجم زیات شو .

په تیرو لسو کلو کښی دهیواد په خارجی تجارت کښی دخالصو دروازو سیا ست تعقیب شو دملی منافعو له لحاظه د ضروری او غیر ضروری مالونو دتورید تر مینځ فرق رانغی . دهیواد د عمده صادراتی اجناسو په صادرو لو کښی ښه والی و نه لیدل شو په خارجی اسعارو باندی په هیواد کښی هیڅ ډول کنترول ټینګ نه شو اوپه عمده صادراتی اقلامو باندی پخوانی اسعاری نرخونه ایسته شول . دخارجی اسعارو په ساحه کښی د دولت پولی سیاست دنوسانونو اود

توربازار د دست‌بازیو تابع شو نه یواځی له خارجي
نمایندگیو او خارجي ناچرانوسره دقانون له مخی معامله
ونشوه بلکه دمقرراتو په‌خلاف هغوی ته ټول امتیا ذات‌ورکړل
شول او پدی ډول یی د هیواد اقتصاد ضعیف او ورشکست
کړ .

خلاصه داچه په وروستیو لسو کلو کښی په اقتصادي
نحاظ زمونږ په ټولنه کښی عامه او نامه گډوډی او بی
بندوباری راغله او دی کاردهیواد اقتصاد د ورشکستکی
خولی ته بوت او دهیواد د صنعتی ودی او اقتصادي او اجتماعی ترقی
د پوره کندی موجب وگرځید .

په اجتماعی سماحه کښی:

د ژوندانه سویه او د فرهنگ او روغتیا سطحه زمونږ په وطن
کښی له بده مرغه په ډیره ټیټه جهانی سطحه کښی واقع
ده . په وروستیو لسو کلو کښی د افغانستان دخلکو د
ژوندانه سطحه مرتبا ټیټه شوه او د ژوندانه لگښت زیات شو
چه دروند او د تحمل نه وتلی باری هر کال ملاماتوونکی شوه
نرخونه په سرسام ډول جگ شول مگر د دولت د ټیټی رتبې
د مامورینو او مستخدمینو معاش او د کارگرانو اجرت (دمری که
پری بایی) له حدنه تجاوزونکې . په ټولنه کښی فقر او بیکاری
توری ورځی او او ارگی شدت وموند په خلکو کښی ناروغتیاوی
تر پخوا زیاتی شوی پوهنی او ملی فرهنگ انحطاط وکړ عدم
مصنویت او دقانون عدم تطبیق په ټولنه کښی حکمفر ما شو
مطلق العنانی او بی رحمی مستبدینو، متنفذینو او دلوږو
رتبو مامورینو ظلم وستم شدت وموند د دولت په دستگاه کښی
فساد زیاد شو او رسوائی ته ورسید . له بیت المال د مملکت
دملی ثروت اود خلکو له جیب‌خڅه غلا رواج شوه احتلاس
ارتشاء، احتکار، قاچاق بری، تقلب او سود خوری ورځ په

ورخ زیاته شوه له همدی امله دژوند ساحه چه زمونږ دخلکو
داکثريت دپاره محلو ده وهلاتنگه شوه.

په سیاسي ساحه کېښی :

په تیرو لسو کلونو کېښی د دولت کورنی سیاست دسیاسي
فريب او تقلب او په چل او دعوام فريسي پرېښت ولاړ ؤ .
په رازراته دپېدونو او تحريکونو لاس پوری کول د زور سیاست
څخه کار اخیستل دوحشت دمیځنه راوړو او دخلکو دبیلو
بیلو طبقاتو په مقا بل کېښی د تبعیض او امتیاز پالو سیاست
او د افغانستان د قومونو ترمنځ د نفاق اچولو او تفتین
سیاست د سلطنتی رژیم د سیاست قرار او بقا شرط گڼل
کیده .

دارتجاعي قو تونو تحريك او په وطن پالونكو باندی د دانگلو
دپاره د هغوی دتش په نامه اصطلاحی دیموکراسی په پلمه
او نامه د دانگلو دپاره د هغو تشویق دپخوانی پ ننگ شوی
رژیم په کورنی سیاست کېښی لوړ مقام درلود.
په خلکو باندی د خفه کولو او فشار اچولو سیاست
تحمیلیده د زورورو کسانو د ظلم تعدی او بیعدالتی دفاع
وشوه او د مظلومانو پوښتنه نه کیده دخلکو په تیره بیا دزلمی
نسل په مینځ کی په قصدی ډول فسادته رواج ور کول کیده
دسیسی او ضد ملی تفرقی مینځ ته را تلی . د تش په نامه
دیموکراسی څخه ناوړی سیاسی استفادی کیدلی او پارلمان
درژیم په ضد ملی اعمالو باندی درائی ورکولو په یوه ماشین
اود بیت المال دخزانی اودخلکو د جیبونو دلوټولو او تالا کولو
په یوی دستگه بدله شوی وه. دخلکو حقیقی حقوق او آزادی
ورخ په ورخ سلبدلی او عملاتر پښو لاندی کیدی. په هیواد
کېښی دځنگل قانون او زورگویی او خودسری حاکمه وه. دپخوانی

رژیم د سیاست مشخصه داوچه دیبطرفی سیاست ترعمومی
عنوان لاندی دناوړی استفادی سیاست پر مخ بوخی.

په خارجی سیاست کې د آزاد قضاوت په باب خبری
کیدلی خو د عمل په ډگر کې به هیڅ یوه اساسی مسئله کی
دخلکو آزاد قضاوت تسکوت وړ نکړی شوه. دولت
پخپل خارجی سیاست کې رښتینی نه وو. چل او تیر
ایستل سازش او چاپلوسی د دی سیاست له مشخصه تو
خه وو.

دمظلومانو اسویلو او فریاد ونو او د خطر هغه
ژنگ چه له هری خوا خه غرول کیده ونه کړی شول
هغه مغرور رژیم د خپل وطن بد مرغه او له فلاکت نه ډک
حال ته ملتفت کړی - نور د اصلاح هیله یو مخ شلیدلی
وه او د دغسی رژیم د پرتگولونه پرته بله لاره موجوده نه وه
خو هغه بد مرغه او گټور حالت چه د پخوانی رژیم نه
را پاتی شویدی مونږ ته ئی ډیری درنی وظیفی را په غاړه
کړی دی.

د ژوندانه په ټولو اجتماعی او اقتصادی چارو کی ډیری
او لوی نیمگړی ټیاوی شته چه باید لری شی د کارو نو په
طریقو کې زیات نقصانونه لیدل کیږی چه باید اصلاح
شی. د هیواد اقتصادی وضع ډیره وړانه و بجاړه او
گډوډه ده. دخلکو په اجتماعی ژوند کی راز راز مشکلات
شته دی. د دولت اداری دستگاه فوق العاده فاسده
اوزپه شویده. د ژوندانه په ټولو اړخونو کی اجتماعی
بی عدالتی خرگندی دی. نا داری او بیکاری ناروغی
او بیسوا دی په جامعی باندی مسلطه ده. تبعیض او نه
برابری ناوړی نتیجی ورکړیدی او په همدی توگه

په لسو نو نور مشکلات شته دی چه باید حل شی او په سلگو نو مهمی ملی و ظیفی شته چه باید تر سره شی . مگر باید وکتل شی چه آیا داپول مشکلات په یو ځل حل کیدای شی او آیا هغه ټولسی ملی و ظیفی چه زمونږ په وړاندی پرتی دی سملا سی سرته رسیدلی شی ؟

د هغو یو شمیر هیواد ونو تجر بی چه پخپله اجتما عی او اقتصا دی و ده ئی شروع کړ یده دا خبره تائید وی چه د پیر یو پیړیو ورو سته پاتی کیدلو د نښو نښانو د لری کولو او د ټولو چارو دسملا سی سمون د پاره ډیره بیره اوهری ممکنې اونا ممکنې وسیلې ته لاس اچول د ماشو مانو کار او یو بی نتیجی عمل دی . نو ځکه باید د ټولنی داصلاح اود خلکو ودحا لت دښه کو لو دپاره په ښه تدبیر او ټینگو قد مونوپه ژور سنجش او د امکاناتو څخه دا کثر حد تر درجی پوری د استفا دی په بنا په کاربیل وشی .

باید گام په گام د عملی فعا لیتو نو میدان پراخ او ارت کړی شی او مرحله په مرحله پرمخ تگ وشی . په اقتصا دی اجتما عی اوسیا سی ژوند کی د ټولو خلکو گپون د ملی مهمو وظیفود بر یالی سرته رسو لو ضروری شرط دی .

وطنوالو !

مونږ اوس په داسی مرحله کی یو چه دغه سوالونه مطرح دی . څه کولی شو ؟ دکوم ځای نه باید شروع وکړو ؟ کومی خوانه باید لاپ شو ؟

دی پوښتنو ته دخوا بورکولو دپاره باید دټولو نه مخکښی اعلام وکړو چه په اوسنی اوضاع او حالت کښی

د افغانستان د ځوان جمهوري دولت ستره مهمه او ضروري
 وظيفه داده چه بايد په هيواد كښي د جمهوريت رژيم بنسټ
 ټينگ شي امنيت په پوره ډول وساتل شي قانون تطبيق او
 خوندي كړي شي خو د افغانستان ټولو خلکو ته پرته
 له كوم توپير او امتياز څخه سالم د ډاډ وړ او ديموکراتيک
 شرايط برابر كړي شي او په لنډه موده كښي د جمهوريت
 دنوي اساسي قانون د مسودي د مطالعي او جوړولو دپاره يو
 کميسيون وټاکل شي او د قانوني مراحلو له بشپړ و لټو او د
 افغانستان د لويي جرگي له خوا د تصويبيدلو نه وروسته نا فذ
 شي او يوه رښتيا نې ملي ديموکراسي مينځ ته راشي .
 د افغانستان جمهوري دولت غواړي چه د هيواد په اجتماعي
 نظام كښي يو اساسي او ژور بدلون راشي . دولت به د
 پورتنيو وظيفو په نظر كښي نيولو اوسرته رسولو له مخي
 او دهغو سره جوخت د دغولاندنيو وظيفو د اجرا كولو
 كوښښ وكړي .

۱- سياسي اصلاحات:

د پخواني رژيم په له مينځه تلو سره اوس د امکانا ت پيدا
 شويدي چه ټولي دولتي قواوي د خلکو په لاس او د ملي حاکميت
 استقرار د افغانستان د ځوان او ديموکراتيک جمهوري په وجود
 كښي متمرکز شي .

ملي حاکميت :

له نيکه مرغه ځوان جمهوريت د افغانستان د خلکو داکثریت
 د زړه له کومې ملاتړ څخه بر خور دار دی او د هغوی د گټو
 نمايندگي کوي .
 په راتلونکي وخت کې به د جمهوريت د اساسي قانون په
 بنا چه نافذ يري د جمهوري دولت دهيتت نوي ټاکنه او

د دولت دقواؤ جلاوالی د برابر و حقوقو په اساس او د افغانستان
د خلکو په قانونی اشتراک سره مینځ ته راشی .

جمهوری دولت به زموږ د وطن افغانستان د ځمکې د تمامیت
او خپلواکۍ او دملی حاکمیت د دفاع په مقصد چه دهغه له
سپینځلو و وظیفو څخه ده دنړۍ په دغه سیمه کی دقواؤ دانهول
په نظر کېښی نیولو سره وسله وال پوځونه او دفاعی قدرت
نقویه کړی دافغان ځوان اردونور دجمهوریت یواردو شی .

جمهوری دولت به د دولت اداری دستگانه د پرسونل د کار
دلارو چارو سادگی د عمل او د چټکتیا او د اداری د سیستم له
لحاظه نصفییه او اصلاح کاندی او هغه به نوی جوړه او بشپړه
کړی .

د افغانستان جمهوری دولت چه د خلکو د گټو په اساس د
جمهوری وطن پرستو میړنو د فداکاری په نتیجه کی مینځ
ته راغلی دی د دیو کرا نیک آزادو د حقوقو پراختیا او
پراخوالی د جمهوریت د اساسی قانون او دهغه د نورو مهمو
قوانینو په وجود کی د ټولنی د ترقی او تکامل دنوی نظام
د پینځمنت اومادی او معنوی پرمختگ په خاطر لازم بولی .
د افغانستان جمهوری دولت به دملی گټو او جمهوری د ژیم
د بنسټیزو په چوکاټ کی د آزادیو د نامین د پاره سرله اوسه په
لازمو اقداماتو لاس پوری کړی .

ملی مسأله :

افغانستان هغه هیواد دی چه په هغه کی بیلابیل ورو په
قومونه ژوند کوی بیلو بیلو موزیو د افغانستان اوسیدونکی
یوله بل سره تړلی دی چه د هیواد د تاریخ په اوږدو کی گاه
سر نوشت لری او د هیواد د خپلواکۍ او آزادی په لاره کی
بی په متحده توگه مبارزه کړیده او دملی گاه فرهنگ

په منځ ته راتلو کې یې یو له بل سره همکاري کړیده . نو جمهوري دولت د افغانستان دخلکو ترمنځ دیوه رښتینایي مادي او معنوي یووالي د پیدا کیدو د پاره د پرا بر تیا ورور گلوی او دوستی په اساس زیار باسی او پدی لټه کې دی چه دهر ډول تو پیر رښی له بیخه و باسی .

۲ - اقتصادي اصلاحات :

افغانستان له اقتصادي پلوه دودی په حال کې یو هیواد دی اود دغه وروسته پاتی کیدولری کول دا غواړی چه په دی برخه کې چټک او پراخ گامونه واخستل شی اود دغه باره کې بنیادي تحولات اجرا شی او باید یو خپلواک مترقی او هم آهنگ ملی اقتصاد دپلان او معاصر ساینس او تکنولوژی دستنو په بنامنځ ته راشی .

د صنایعو پراختیا :

د افغانستان جمهوري دولت دکانونو دایستلو د صنایعو د فلزکاری او ماشین جوړولو د صنایعو او کیمیاوی او برښنا د صنایعو په شان درند و صنایعو منځ ته راتلونه چه د هیواد د اقتصاد د چټک پرمختگ او خپلواکي د ټینگښت ضامن دی د پیرزیات اهمیت ورکوی او په دغه برخه کې به د دولتي سکتور لاندی جدی اقدامات وکړی .

دوسپنی دویلی کولو دکارخانې د جوړیدو په مقصد حاجی گک دوسپنی له کان نه استفاده کول اود هیواد صنعتی کول زمونږ پخوانی هیله ده .

جمهوري دولت به دکوچنیو منځنیو صنایعو د جوړیدو او لاسی صنایعو په خانگه کې خصوصی پانگی اچول او

خصوصی تشبثات تشویق‌حمایه لارښوونه او کنترول کاندې اوپه مختلف ډول به‌دملی اقتصاد دترقی یو والی او انډولیزی ودی په مقصددو لټی پانگو او خصوصی پانگو تر مینځ لازمی همکارۍ منځ ته راوړی .

جمهوری دولت دملی صنایعو لاسی صنایعو اوملی هنرونو ملاتړخپله جدی وظیفه بولی اودمالونو دسیالی او خارجی پانگو په مقابل کی به دکورنیو صنایعو او تجارت څخه دملاتړ سیاست غوره کړی .

تجارت :

جمهوری دولت به دملی گټوله مخی دیوه لارښودل شوی تجارت په اساس دهیواددبهرنی تجارت لارښوونه وکړی .

په پولی او مالی برخه کېښی:

جمهوری دولت په‌په هیوادکی خارجی اسعارجدی کنترول کاندی. دولت به په زیات سود باندي په‌تور بازار کی دپیسو ددوران مخه و نیسی اوپه بانکونو کی به امانات اوسپماوی (زیر می) تشویق اوتضمین کاندی دافغانستان جمهوری دولت به په غیرمستقیم مالیاتوباندي مستقیمو مالیاتو ته درججان ور کولوپه اساس د هیواد مالیاتی سیستم اصلاح کاندی.

کرڼه :

د افغانستان جمهوری دولت به دافغانستان دخلکو داکثریت دگټو دپاره دځمکو اصلاحات دخلو بنیادی اصلاحاتوپه پروگرام کی دیوه مهم اقدام په‌توگه په‌نظر کی نیسی دزراعتی تولید اولگښت کوپرا تیښونه او تعاونی

شرکتونه به دگروند گرو داکتریت په گڼون اودهغوی په
ښه دجمهوری دولت په وسیله جوړ شی.

دولت به شاپی ځمکی په هغه صورت کی چه امکان یسی
موجود وی آبادی او داو بولگولو شبکی به پراخه کړی .
دغه راز دولت په دڅارویو دروزنی دپراختیا او پرمخ تیا
دپاره علمی نه بیرو نه غوره کړی.

بنا، اصلاح، حمل و نقل :

جمهوری دولت به دعصر دغوښتنو او شرایطو سره سم
عامه ساختمانو نه منځ ته راوړی دگورجوړولو فعالیتونه
په چټک کاندی او دمقررانو له مخی به یی په بی کوره او
رښتینایو مستحقینو با نلی وویشی.

دولت به په هیواد کی دښار جوړولو چاری اصلاح او په
تیره پیا د کابل دښار د ساختمانونو دنوی کونو پراخه
ویشت کلن پلان تطبیق کړی. دولت به مواصلا تسی شبکی
پراخه دهیواد ښارونه او مهم اقتصادي مرکزونه به د هغو
اساسی لارو په وسیله چه موټر پری تگ راتگ کولی شی یو
له بل سره ونښلوی اودهیواد دایندی دپاره به داوړ گا دی
دپټلیو دشبکو دجوړیدو امکان تر مطالعی لاندی ونیسی .

جمهوری دولت به دچټک حمل و نقل اودخلکو دهوساینی
دتأمین دپاره عامه ترانسپورتي او دسترو ترانسپو رتی
شرکتونو لومړی درجه وسایل رهبری او تقویه کاندی اود
ښاری سرویسونو په چارو کی دخلکو دپاره زیاتی آسانتیاوی
په نظر کی لری.

۳ - اجتماعي اصلاحات :

زمونږ دهیواد په اوسنی حالت کی دخلکو مطلق اکثریت
لهمادی اومعنوی حقوقو اونعمتونو څخه بی برخی دی او

له اجتماعي پلوه په سختو شرايطو کې ژوند کوي دغه زړه دردونکي حالت په هيغوجه له اوسني مدنيت او دافغانستان دنجيبو اومستعلوخلکو دپاره متناسب ندی نو دافغانستان جمهوري دولت داجتماعي اصلاحاتو د ا لاندی پروگرام په نظر گڼی لري.

د کار د شرايطو ښه والی:

جمهوري دولت به د کار د شرايطو ښه والی او ددولتي ما مو رينو او مستخد مينو د معيشت دپاره لازم اقدامات وکړي. دولتي مقاماتو ته به لوړيدل د صلاحيت دشايستگي او تقوي د خدمت د سوابقو د وطن پرستي او د وطن دلور تيا او ترقي په لاره کې خدمت سره د ميني په اساس په نظر گي ونيسي. دولت به دخپلو لومړيو اقداماتو په جمله کې د کار يگرو د مزد گه اندازه د ژوندانه دلگڼت ددوي دما دی او معنوي ضروري اړ تياؤ او د کار يگرو د کار دسا عتونو په تناسب وټاکي او د مساوی کار په مقابل گڼي به د مساوی مزد ا صل برقرار کاندی .

دولت به د کار مترقي ا وديموکراتيک قانون د کار د شرايطو اصلاح او ښه والی او د صنعتی او زراعتی کارگرانو د فريدي او اجتماعي حقو قود مصئونيت د تر سره کولو دپاره وضع او تطبيق کړي.

جمهوري دولت به د کار يگرو او د ښار او کلی نورو زیار گڼو دپاره اجتماعي بیمی دخپل مالي حالت او بنی له مخی جوړی کړی او هم به د ښاری حالت ښه والی دخلکو د ژوندانه د

شرایطو دښه والی په غرض دخپلو اقداماتو دیوی برخی به
حیث په نظر کی ونیسی اودکورونو مو سسو او هتیمو
دکرایي په تثبیت کی به کسک اقدام وکړی.

عمومی ترقی:

دافغانستان جمهوری دولت دپوهنی په پروگرامو نوپاندي
نوی کتنه گوی او هغه به اصلاح کاندی د عمومی بیسوادی دله
مینځه وړلو اود ملی اومتزقی کلتور په اساس به په هیواد کی
د فرهنگي تحول دمنځ ته راتکو دپاره مبارزه وکړی او ځوان
نسل به په تقوی اود وطن پالنې او خلکو ته د خدمت کولو په
روحی سره وروزی.

دولت به د دولتی ښوونځیو د پراختیا او پراخوالی له لاری
د ټولو ماشومانو دپاره نجوئی وی که هلکان عمومی او وږیا
ابتدائی تعلیمات تامین کړی. اودغه راز د علمی کادر دروونی
په مقصد به د منځنیو اولو پو تعلیماتو لاره او اواره کړی.
جمهوری دولت به دخلکو دیداری دپاره ددیمو کرا تیکو
څیرونو د پراختیا او پراخوالی دپاره گټوره مرسته وکړی او
ملی هنرونه تیاتر سینما آگانی اورادیو به تقویه او پراخه کړی
اودغه راز دلزو م په صورت کی به په هیواد کی د تلویزیون
دشبکی د جوړیدو دپاره اقدام وکړی.

دولت به دهیواد د تیرمدنیت په باره کی د علمی او تاریخی
څیړنو د پراختیا په مقصد دارغونو آثارو دساتنسی اود
لرغون پیژندنې دڅیړنو او ملی موزیمونو دجوړولو دپاره لازم
اقدام وکړی.

دولت به دهیواد په بیلوبیلوسیمو کی په بیلو بیلو سویو
د کتابخانو د جوړولو دپاره زیار وباسی.
جمهوری دولت به معالجوی طب اودولتی روغتونو ته پراختیا

ورکاندی چه تروسه وسه پوری دهیواد دټولو اوسیدونکو دپاره د علاج او تداوی لاره اواره شی په تیره به وقایوی طب پراخ کړی اودساری ناروغيو د مخنیوی دپاره به لازم وسایل او تجهیزات برابر کړی.

دولت به د مملکت د مالی حالت دتوان له مخی زیر. نتونونه روزنخی او وپکتونونه د میندواو ماشومانو دحمایی او دنوی نسل د سالمی ودی ۱ و روزنی دپاره جوړ کاندی.

دولت به په فحشاء په چرسو تریاکو او الکهولو باندي دعادت کیدو درینسو دبیخه ایستلو دپاره په جدی اقداماتو لاس پوری کړی. دغه داز به دشیانو دگران خرڅلاو، احتکار او قاچاق په خلاف جدی مبارزه وکړی .

جمهوری دولت به دژوندانه په ټولو اقتصادی ، اجتماعی سیاسی او فرهنگی شئونو کی له نارینه و سره دافغانی میرمنو د حقوقو دبرابرتیا اوتأمین دپاره دلزامو شرایطو دیدا کیدو دپاره اقدام وکړی .

دولت به تروسه وسه پوری دکوچیانو دمیشته کیدو اودغه راز په بی ځمکو خلکو باندي ددولتی املاکو دویش دپاره لازم شرایط برابر کړی اودکوچی او عشیره وی بدوی ژوندانه آثار به له مینځه یوسی.

گرانو وطنوالو!

دانبکاره ده چه اقتصادی اواجتماعی ترقی او فرهنگی تحول دبنیادی ریفورمونو له اجرا او رښتینانی دیهو کراسی له تأمین سره نژدی ارتباط لری. دسیمی او نړی. دنکاملی سیر په حالت کی ستر اجتماعی اوسیاسی تحولات منځ ته راغلی دی ملی ۱ و اجتماعی جنبشونه ورځ په ورځ زیاتیری - سوله

دوست او آزادی غوښتونکی طاقتونه د جگړې او تیرې په
مقابل کې بر ترې ترلاسه کوي .

د سولې او په روغه جوړه کې د گټه ژوند سیاست ورځ په ورځ
په نړۍ کې زیات طرفداران پیدا کوي .

د افغانستان ځوان جمهوري دولت د نړۍ د تحولاتو په
نظر کې نیولو له لارې او دخپل کورني مترقي سیاست
په پیروي په خپل خار جی سیاست کې دغه مسئلې په
نظر کې نیسي .

افغانستان تل یو سو له دوست هیواد و او وی به
دغه سیاست د افغانستان د ځوان جمهوري دولت له خوا
په دوامدار ډول تعقیبېږي .

د افغانستان جمهوري دولت پداسې حال کې چه په خپلو
بین المللي عادلانه تړونو نو وفادار دی عقیده لری چه د
ملگرو ملتو د موسسې د غړو هیوادو په مرسته او د
نړۍ د نورو سوله دو ستو هیوادو په ملگرتیا کولای شی
چه د سولې او امنیت دېر قرار ساتلو د بین المللي کړکېچونو
د لړۍ کولو او د دینا نت د سیاست د بریالیتوب په چارو
کې برخه واخلي .

د افغانستان جمهوري دولت عقیده لری چه باید د
استعمار او نژاد پرستې سیاست پای ته ورسول شی
د ملتونو د سر نوشت د ټاکلو حق ثبوت ته ورسېږي
په عربي هیواد و باندي داسرا ټیلو د تیرې نښې
نښانې له مینځه یووړلې شی او د فلسطین د خلکو ملی
حقوق دی بیرته ژوندی کړی شی .

د بیلو بیلو اجتماعی سیستمونو لرونکو هیوا دو نو
تر منځ دی په سوله کې د گټه ژوند سیاست په دائمی ډول
تعقیب شی او د تیرې او جگړې سیاست ته دی خاتمه

ورکړې شې او د اختلا فوږ مسائلو دخل دپاره دی له قوی څخه د کار اخستلو نه ډډه وشې .

په دغو هدفونو باندې داعتقاد په خاطر د افغانستان جمهوري دولت د مثني فعالې بيطرفي د سوله غوښتنو نکي مستقل سياست په نظا مسي ترونو کي دنه گپون د ملگرو ملتو منشور ته احترام دآزادي غو ښتلو دنهضتو نو څخه د ملاتړ د نړي د ټولوسو له دوستو هيواد ونو سره د دوستي او همکارۍ اود دوستانه روابطو د ټينگولو او د دغو هيواد ونو سره دمقابلو مني منا فعو پر بنا د اقتصادي فني او فرهنگي روابطو د پراختيا پر اساس ولاړ دی .

د افغانستان جمهوري دولت د خپلو خلکو د آزادي ارادي په پيروي د جمهوري اعلاميې په تائيد يوځل بيا په صراحت او صداقت سره اعلامي چې د افغانستان د کورني او د باندني سياست ماهيت دسولې او عدالت منلي آزادي ، ملي حاکميت او ملي استقلال اصل تشکيلوي لدغه امله دا خبره تکرار وم چې په سوله کښي ژوند کول او د نړي د ټولو خلکو او ملتو نو سره دمقابل احترام په اساس د دوستانه علائقو ټينگول زمونږ د زړه له کومي هيلو څخه دی د گاونډيستوب د اصولوپه حکم دا خبره څر گندوم چې د شوروي جماهير و داتحاد سره زمونږ دښه گاونډه يتوب او دوستي په روا بطوکي کوم خلل نشي راتلای . د خپل بل گاونډي هيواد دولسي چين جمهوريت سره دوستانه او صميمانه رو ابطلرو او هيله ده دغه دوستي بيا هم پسي پراختيا ومومي .

دايرانسي وروڼو سره زمونږ روابط تل دوستانه و او هيله ده چې دغه دوستانه روابط نور هم پسي ټينگک

شی دپاکستان سره د روا بطوبه باب باید وویل شی چه متاسفانه دایواختی هیواد دی چه مونږ د پښتو نستان د ملی مسئلې او د خپلو پښتواو بلوڅو وروڼو دحقه حقوقو په هکله ورسره د نظراختلاف لرو د افغانستان جمهوري دولت بډه په پوره حوصله اوسره سینه دپښتو نستان د ملی مسئلې د سوله ایز اوشرافت مندانه حل د لاری د پیداکولو دپاره په کلکه کوشش وکی مونږ عقیده لرو چه دافغانستان ا وپاکستان مناسبات د دوا پرو هیوادو نو د گټې او په منطقه کی د سولې د پرمختیا او ټینگیدلو دمنافعو سره مطابقت لری هیله لرو چه په پای کی بدغه کار بریالی شو .

ډیری زیاتی معنوی اډ یکی مونږ د عربی ملی او مترقی هیوادونو سره تړی مونږ به د دریمې نړی د نا پیلیو هیوادونو سره دسولسی دتامین او د استعمار سره په خلاف په هره بڼه چه وی او د نژادی تبعیض سره دمبارزی د پاره نژدی همکاری ولرو.

د توجه وړ ټینگو مزو او گڼو وجوهانو د هند اوبنگله دیش سره زمونږ دوستی تر سره کړی ده او په نیمه لویه وچه کی دائمی سوله غواړو پدی وخت کی به بی ځایه نه وی چه دهغو ټولو بین المللی موسساتو او ټولو دوستو هیوادونو په تیره بیاد شوروی جما هیرو د اتحاد دامریکی دمخلو ایالاتو دالمان د فدرالی جمهوریت دولسی چین د جمهوریت او ټولو هغو دوستو هیوادو نو څخه چه زمونږ د هیواد په پرمختگ او انکشاف کی ئی برخه اخستی ده په قدر دانی سره یادونه او د افغانستان د دولت او خلکو له خوا د زړه له کومی څخه تشکر وکړم .

گرانو وطنوالو!

اجازه غواړم په هغه صراحت سره چه زموږن افغانانو خاصه ده په اسلامي رښتیني ترقی غوښتونکی رڼا کی او د عصر او زمانې د ایجاباتو سره سم اعلان وکړم چه د افغانستان ځوان جمهوري دولت به د بنیا د اصلاحاتو په لاره کی بی د بېرې څخه قدم په قدم او دخدای په مرسته بی د دی څخه چه د افراط او تفريط خواته وښوئینی په زړه وپرتیا پر مخ لاړ شی .

موږن پوهیږو چه پدی تاریخي مرحله کی د افغانستان د جمهوري دولت اسا سې وظیفه اجتماعي نا برابر یو نا داری او وروسته پاته کیدلوته د خانمي ورکولو څخه عبارت دی چه د پیړیو په اوږدو کی زموږن په هیوادکی را پیدا شوی دی د سیاسي خپلواکی ټینګیدل اقتصا دی استقلال ته رسیدل دی .

که چیری جمهوري دولت د اجتماعي پر مخ تګ او د یو بل ټینګ اقتصاد د مینځ ته راوستلو د مبارزی مرحلي ته داخل نشی د هیواد سیاسي استقلال او زموږن د خلکو ملی حاکمیت له خطر سره مخامخ کیری دیوه داسی ملی اقتصاد د مینځ ته راوستلو د پاره چه په معاصر ساینس او تکنو لوژی ولاړوی او زموږن د خلکو د ژوندانه د سویی د جگولو په منظور لازمه ده چه د پروژور او بنیادی اقتصادی او اجتماعي ریفور مونه اجرا شی دولتی سکتور ټینګښت او تکامل ومومی هیواد صنعتی او ملی صنایع مینځ ته را شی دیوه کراسی په اجتماعي سیاسی او اقتصادی ژوند کی عمومیت پیدا کړی . یواځی انقلابی رښتیا فی تحولات به هیواد ته ددی

قدرت ورکي چه خپل ملی استقلال ټينگ کړي او دلوي
خدای په مرسته باندې په ډاډگيرنې سره د اقتصادي او
اجتماعي پر مختيا په لار کې روان شي .

ډيروگرانو اودرنو وطنوالو !

د دغو سترو ملي وظيفوتر سره کول دا ايجابوي چه
پدغه خطيره او حساسه تاريخي مرحله کې ټول ملي
او مترقي طاقتونه او د هيوادټولي وطن پر سته طبقې د
هيواد د ځوان جمهوريت درژيم تر لوا لاندې په يوه
پراخه جبهه کې سره متحدشي د خدای په فضل او د
بنيادي اصلاحاتو په لاره اود يوه نوي مقتدر او مترقي
افغانستان د جوړيدو د پاره په وطن پرستانه شور او
شوق په ميرانه او آيندې ته په ډاډ د گران افغانستان د
ځوان جمهوري له انقلابي سرود سره د لوي خدای په
توکل په مخ ولاړ شي .

مذهب زنده دلان خوا بپريشاني نيست
ازهمين خاك جهان دگري ساختن است
ژو ندی او تل دی وی افغانستان
سر لوړی دی وی د افغانستان خلك
لوړ دی وی جمهوري بيرغ

ومن الله التوفيق

خطاب بمردم افغانستان

متن دري بيانیه رادیویی بناغلی محمد داؤد
رئیس دولت و صدراعظم

که شام روزاول سنبله ۱۳۵۲ از رادیو افغانستان پرودکاست
شده است

بسم الله الرحمن الرحيم

هموطنان عزیز نجیب و قدرشناس افغانستان

بمناسبت این دستاویز ملی و تحول شگفت انگیز سیاسی که در وطن عزیز ما افغانستان رخ داده است، بازهم مراتب تبریکات بی نهایت صمیمانه خود و رفقای قهرمان خویش را که به تاسی از اراده بالقوه ملت افغانستان جانبا زانه با مر عظیم تاریخی ملی اقدام نمودند و سنگ تهاداب اولین جمهوریت افغانستان را گذاشتند به همه مردم نجیب و زحمت کش کشور و بخصوص به اردوی فداکار و جوان افغانستان تقدیم میدارم .

همچنان از پشتیبانی پر شور و شوق مردم افغانستان که از روز اول تاسیس رژیم جمهوری در وطن ابراز داشته اند اظهار سپاسگزاری و تشکر می نمایم .

هموطنان گرامی میدانند که تاریخ استر داد استقلال افغانستان در حقیقت ۶ جوزا است اما از سالیان دراز معمول برین شد که یاد و بود آن روز مقدس ملی در اول سنبله تجلیل گردد. امسال هم به پیروی از تعامل گذشته خود را وجداناً مکلف میدانم تا تبریکات خود و رفقای خود را به مناسبت این روز فرخنده به همه هموطنان گرامی تقدیم کنم .

سه بیکار و بزرگ ملت افغانستان در برابر تجاوز استعمار گواه بزرگ وانکا رنا پذیر است از فداکاری ، وطن دوستی و عزم شکست ناپذیر مردم ما .

استرداد استقلال کشور که پنجاه و چهار سال قبل بهمت رهبران جلیل القدر افغانستان و به نیروی اردو و لشکر های ملی و فداکار ملت افغان صورت گرفت بار دیگر نمونه کاملی

از همین مفهوم بود . ما خدمات فراموش ناشدنی اعلیحضرت
غازی امان‌الله خان و اعلیحضرت غازی محمد نادرشاه شهید و آن
مردان بزرگ را که در صفا‌اعلی مجادله بایگانه گان قرار
داشتند و قربانیهای فرزندان این سر زمین را که بارشادت
فطری و آزادی خواهی در راه آزادی جان سپردند، به نظر
تقدیر و احترام نگریسته به ارواح تمام شهدای معركة
استقلال درود فرا و انیفرستیم .

هموطنان گرامی خواهران و برادران

عزیز!

ما مطابق به شرایط و قانون تکامل جامعه علمای و عملاً بر
حسب پلان و به یاری خداوند بزرگ و همکاری مردم خویش
قدم بقدم برای اجرای تحولات بنیادی در حیات اقتصادی -
اجتماعی و سیاسی جامعه اقدام خواهیم کرد .
این وعده ایست که در روز اول اعلامیه جمهورییت برای
مردم افغانستان داده شد امیدوارم که بیاری خدای توانا
من و رفقایم تا آخرین رمق حیات به ایفای این وعده صادق و
وفادار خواهیم بود- ولی حتماً این سوال مهم در افکار عامه
مردم ما و افکار عامه جهان به وجود خواهد آمد که ما چرا
منافع خانوادگی و طبقاتی خود را در راه منافع ملی و طبقات
معروم کشور قربان کرده‌ایم. جواب گویای این سوال این
است که ، سیاست غیر عادلانه و ضد ملی رژیم سلطنتی طی
دهه اخیر، و عکس العمل های مشهود تمام طبقات مردم
افغانستان خصوصاً منورین وطن علیه آن ، و همچنان
مشاهده تحولات سریعی که در سیمای منطقه و جهان به
منفعت آزادی و ترقی و به زیان استبداد- ارتجاع و استعمار
بوجود آمد به وجدان هیچ فرد وطن پرست افغان اجازه نمیداد
که در برابر همه این فجایع خاموش بنشینند - روی این

احساس مسئولیت وطن پرستانه بود که ما طوریکه در بیانیه اول خود اعلام داشتیم «برای سعادت آینده وطن، بیرق جمهوریت ودمو کراسی واقعی و معقول را که اساس آن بر خدمت به اکثریت مردم افغانستان برقرار باشد» برافراشتیم. و در راه تأمین حقوق کامل مردم و اعتراف کامل به اصل حاکمیت ملی گام اول را به لطف خدا برداشتیم.

هموطنان عزیز آگاهند - آن امیدهای دیرینه و آن آرزوهای نیکی که ده سال قبل با حسن نیت ابراز شده بود، نه تنها در نظر گرفته نشد، بلکه رژیم سابق بر علیه مصالح و منافع طبقات محروم و ضد دموکراسی واقعی و ترقی و پیشرفت کشور عملی کرد، وطن عزیز ما افغانستان سر زمین دارای منابع طبیعی نسبتاً فراوان خاک حاصل خیز، نفوس با استعداد و زحمتکش - کلتور و تمدن کهن، ولی وضع کشور ما روزگار مردمش علی الرغم همه این عوامل مساعد، در اثر سلطه رژیم منسوخ گذشته رقت انگیز است.

هموطنان عزیز!

در طی ده سال گذشته سرپای جامعه ما در ساحات مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، بحران عمیقی فرا گرفت که اینک به بررسی آن مختصراً پرداخته میشود:

در ساحه اقتصادی:

اقتصاد کشور که با تطبیق دو پلان پنجساله اول و دوم رشد نسبی مییافت. با رکود مواجه گردید و بطرف ورشکستگی کامل سوق داده شد. پلان گذاری اقتصادی تابع امیال ذهنی اشخاص گردید موثریت لازم خود را در امر رشد اقتصادی کشور از دست داد آهنگ رشد اقتصادی کندتر گردید و تجمع سرمایه بوجود نیامد از حجم سرمایه گذار بهای

دولتی برای انکشاف اقتصادی از یکسال تا سال دیگر کاسته شد. پس اندازها و سرمایه‌گذاریهای خصوصی برای ایجاد صنایع جلب نگریدیده طور مثال مجموع سرمایه‌گذاری هادریلان پنجساله دوم که ۲۶۶۰ میلیارد افغانی بود در پلان نام نهاد پنجساله سوم به ۱۹۳۵ میلیارد افغانی تقلیل یافت هرگاه تطبیق چند پروژه محدود پیشبینی شده پلان دوم را که آنهم بگمک کشور های دوست صورت گرفت استشنا قرار دهیم اقتصاد کشور طی دهه اخیر، با ملاحظه رشد نفوس سالانه، صعود فیم و ناسب رشد کشورهای مشابه در حال رشد عوض اینکه کامی به جلو بردارد. به عقب گام گذاشته است. در نتیجه این وضع در عاید ملی کشور افزایش قابل ملاحظه به وجود نیامد و از آنهم قسمت عمده آن همه ساله بعوض اینکه سرمایه‌گذاری گردد بر اهرهای غلط و بوالهوسیها حیف و میل گردید. سرمایه‌گذاری خصوصی در پلان پنجساله اول ۹۶ فیصد مجموع سرمایه‌گذاریها را تشکیل میداد. در حالیکه در پلان نام نهاد پنجساله سوم، به ۶۷ فیصد تقلیل یافت. با وصف اینکه در اثر تطبیق دو پلان پنجساله اول و دوم اقتصادی زیر بنا و تهداب اقتصادی کشور تا اندازه ریخته شده بود. ولی از آن زمینه های مساعد به منفعت تکامل اقتصادی و صنعتی کردن کشور بهره برداری لازم صورت نگرفت. در تولیدات صنعتی طی یک دهه اخیر افزایش قابل توجهی بعمل نیامد. در ساحه زراعت نیز انکشاف قابل وصفی رونمان نگردید.

در حال حاضر، اقتصاد کشور متکی به زراعت است و زراعت ۹۰ فیصد تولید مجموعی ملی را تشکیل میدهد مناسبات کهنه زراعتی و شیوه‌های بسیار ابتدائی و عقب مانده زراعت که متأسفانه هنوز دو جامعه ما مسلط است. باعث

فقر دهقانان تنگ بودن بازار ملی، عدم قدرت خرید مردم و کمبود مواد خام زراعتی گردیده است، طی این ده سال برای بهبود سیستم مالیاتی افغانستان گام موثری برداشته نشد مالیات هنوز در عواید دولت سهم نهایت ناچیز دارد مالیات ارضی، مالیه مواشی و مالیات بر عایدات تاجران و شرکت های تجاری داخلی و خارجی بسطج بسیار پائین سقوط کرد. و بجای آن برای تکافوی مصارف اضافی دستگاه دولت به حجم مالیات غیر مستقیم افزوده شد.

در تجارت خارجی کشور در ده سال گذشته سیاست درهای باز تعقیب گردید میان توريد اموال ضروری و غیر ضروری از لحاظ منافع ملی تفکیک بعمل نیامد در صدور اجناس عمده صادراتی کشور بهبود به ملاحظه نرسید هیچگونه کنترل بر اسعار خارجی در کشور قایل نشد و نرخهای اسعاری سابق بر اقلام عمده صادراتی برداشته شد سیاست پولی دولت در ساحه اسعار خارجی تابع نوسانات و دست بازیهای بازار سیاه گردید نه تنها با نمایندگی های خارجی و تاجران خارجی طبق قانون معامله نگردید، بلکه برای آنها همه امتیازات خلاف مقررات داده شده و بدین وسیله اقتصاد کشور را تضعیف و ورشکست نمودند. خلاصه اینکه طی ده سال اخیر نابسامانیها و بی بند و باریهای عام و نام از لحاظ اقتصادی در جامعه ما حکمفرما بود و این امر اقتصاد کشور را در آستانه ورشکست قرار داد و موجب کندی کامل رشد صنعتی و ترقی اقتصادی و اجتماعی مملکت گردید.

در ساحه اجتماعی :

سطح زندگی، فرهنگ و صحت در وطن ما متأسفانه در نازل ترین سطح جهانی قرار دارد. طی دهه اخیر سطح

زندگی مردم افغانستان مرتی پائین آمد و مخارج زندگی بالا رفت که بار سنگین و تحمل ناپذیر آن هر سال کمر شکن تر می شد قیمت بطور سر سام آوری بالا رفت و کسی معا ش مامورین پائین رتبه و مستخدمین دولت اجرت کارگران از حد بخور و نمیر تجاوز نکرد فقر و بیکاری در جامعه سیاه روزی و آواره گی مردم شدت یافت بیماری در میان مردم بیش از پیش شیوع پیدا کرد معارف و فرهنگ ملی به انحطاط گرائید عدم مصئونیت و عدم تطبیق قانون در جامعه حکم فرما گردید مطلق العنانی ، ظلم و ستم مستبدین و متنفذین و مامورین عالی رتبه بر مردم شدت یافت فساد در دستگاه دولت بالا گرفت و به رسوائی کشید دستبرد از بیت المال از ثروت ملی مملکت و از کیسه مردم رایج گردید اختلاس، ارتشاء، احتکار ، قاچاقبری ، تقلب و سود خواری بطور روز افزون شیوع یافت از این رو عرصه زندگی که به اکثریت مردم ما محدود بود، تنگ تر گردید .

در ساحت سیاسی :

سیاست داخلی دولت در ده سال گذشته بر پایه فریب و تقلب سیاسی خدعه و عوام فریبی استوار بود. دست زدن به انواع تهدید و تحریک اعمال سیاست زور و ایجاد وحشت و سیاست تبعیض و امتیاز در برابر گروه های مختلف مردم سیاست تفرقه و تفتین میان اقوام افغانستان شرط استقرار و بقای رژیم سلطنتی پنداشته میشد .
 تحریک قوای ارتجاعی و تشویق آنها به تاخت و تاز علیه وطن پرستان آن هم به بهانه و در تحت اسم به اصطلاح «دمو کراسی» در سیاست داخلی رژیم منسوخ گذشته مقام بلندی داشت .

سیاست اختناق و فشار به مردم تحمیل میشد از ظلم و ستمگری و ببعدهالتی زور آوران دفاع گردید و دمو داد

مظلومان خواسته نمی‌شود. فساد در میان مردم و بخصوص در میان نسل جوان عمداً ترویج داده می‌شود سیسه و تفرقه های ضد ملی صورت می‌گرفت از دموکراسی قلا بی سوء استفاده های سیاسی بعمل می‌آمد و پارلمان بیک ماشین رای دهی و صحنه تزاری بر اعمال ضد ملی رژیم بویک دستگاه چاپول و غارتگری از خزانه بیت‌المال وجیب مردم مبدل گردیده بود حقوق و آزادی های حقیقی مردم روز به روز سلب میشد و عملاً پایمال میگردد. قانون جنگل و زورگونی و خود سری بر کشور حاکم بود .

مشخصه سیاست رژیم گذشته را در تحت عنوان عمومی سیاست بیطرفی، سیاست استفاده جونی تشکیل میداد . از قضاوت آزاد در سیاست خارجی سخن گفته میشد ولی در عمل قضاوت آزاد مردم در هیچ مساله اساسی زمینه تطبیق پیدا نکرد - دولت در سیاست خارجی خویش صادق نبود فریب و تزویر سازش و کرنش از مشخصات این سیاست بود .

نه آه و فریاد مظلومان و نه زنگ های خطر بیکه از هر طرف بصدا درآمده بود فتوانست آن رژیم مغرور را از حال بد بخت و فلاکت بار و وطنش ملتفت سازد دیگر امید اصلاح بکلی قطع گردید و جز سر نگون ساختن چنین رژیم بی راه دیگری وجود نداشت .

ولی وضع آشفته و فلاکت باریکه رژیم گذشته به میراث ماند طالب و ظایف سنگین از جانب ماست .

عقب ماندگیها درهمه شئون زندگی اجتماعی اقتصاد و فراوان و بزرگ است که باید رفع گردد نارسائیهای زیادی در شیوه های کار وجود دارد که باید اصلاح شود وضع اقتصادی کشور سخت برهم و در هم و بی

نظم است مشکلات گوناگونی در حیات اجتماعی مردم موجود است - دستگاه اداره دو لتفوق العاده فاسد و فرتوت است بی‌عدالتیهای اجتماعی در کلیه ساحات زندگی آشکار است فقر و بیکاری بیماری و بی‌سوادی در جامعه مسلط است تبعیض و نا برابری نتایج نامطلوبی را ببار آورده است و بهمین ترتیب د هم‌امشکل دیگر که باید حل گردد و صدها وظیفه مبرم ملی که باید انجام گیرد .

اما باید دید که آیا میتوان این همه مشکلات را به یک بارگی حل کرد؟ و آیا میتوان تمام وظایف ملی را که در برابر ما قرار دارد فوراً انجام داد .

تجربه برخی از کشور های دیگر که به رشد اجتماعی اقتصادی خویش آغاز کرده اند مؤید این است که شتاب زندگی و دست زدن بهر وسیله ممکن و ناممکن برای رفع فوری عقب ماندگی های قرون و اصلاح فوری تمام امور کاریست طفلانه و عملی است بی نتیجه لهذا باید با درایت و متانت با سنجش دقیق و با استفاده از حد اکثر امکانات بغرض اصلاح جامعه و تامین شرایط برای بهبودی وضع مردم آغاز کرد .

باید قلم بقمم ساحه فعالیت های عملی را بسط و گسترش داد - مرحله به مرحله به پیش رفت .

شرط ضروری انجام موفقانه وظایف مبرم ملی با شرکت قاطبه مردم در حیات اقتصادی - اجتماعی و سیاسی کشور است .

هموطنان! اکنون در مرحله قرار داریم که سؤالیهای زیر مطرح است : چه کرده می توانیم؟ از کجا باید شروع کرد؟ بکدام جهت باید رفت؟ برای جواب دادن به این پرسش ها باید قبل از همه اعلام داشت که در اوضاع و احوال کنونی وظیفه عمده و مبرم و ضروری دو گانه است

جمهوری جوان افغانستان تحکیم پایه‌های رژیم جمهوری
تأمین کامل امنیت مصونیت و رعایت قانون در کشور
است تا شرایط سالم و مطمئن و دیمو کراتیک برای
مردم سرا سر افغانستان بدون تبعیض و امتیاز آماده
گردد و در زودترین فرصت کمیسیونی بغرض مطالعه و
تسویب مسوده قانون اساسی جدید جمهوری تعیین و پس
از طی مراحل قانونی و تصویب آن از طرف لوی جرگه
افغانستان به مرحله انفا ذراید و دمو کراسی واقعی
ملی تحقق یابد .

دولت جمهوری افغانستان خواهان تحول عمیق و اساسی
در نظام اجتماعی کشور است دولت بادر نظر داشت و ایفای
وظایف متذکره و به موازات آن در اجرای وظایف ذیل
مجدانه سعی خواهد کرد :

۱- اصلاحات سیاسی :

با ازبین رفتن رژیم گذشته اکنون امکانات آن بوجود آمده
است که کلیه قوای دولتی بدست مردم و استقرار حاکمیت
ملی در وجود جمهوری جوان و دیمو کراتیک افغانستان
متمرکز گردد .

حاکمیت ملی :

خوش بختانه جمهوری جوان از پشتی بانی صمیمانه
اکثریت مردم افغانستان برخوردار است و از منافع
اوشان نمایندگی میکند. درآینده براساس قانون اساسی
جمهوریت که نافذ میگردد تجدید انتخاب هیئت دولت
جمهوری و تفکیک قوای دولت بر اساس تساوی حقوق
و اشتراک قانونی مردم افغانستان صورت خواهد
گرفت .

دولت جمهوری بمنظور دفاع از تمامیت ارضی و استقلال

وطن ما افغانستان و حاکمیت ملی که از وظایف مقدس آن است بانظر داشت موازنه قوادر این منطقه دنیا قوای مسلح و قدرت دفاعی کشور را تقویه خواهد نمود اردوی جوان افغانستان دیگر يك اردوی جمهوریت است .

دولت جمهوری د ستگاه اداری دولت را از لحاظ پرسونل شیوه های کار سادگی و سرعت عمل و سیستم اداره تصفیه و اصلاح خواهد کرد و آنرا سرارزو تشکیل و تکامل خواهد داد .

دولت جمهوری افغانستان که بر اساس منافع مردم که در نتیجه فدا کاری مردان وطن پرست جمهوری بوجود آمده است بسط و توسعه حقوق آزادیهای دیمو کراتیک را در وجود قانون اساسی جمهوریت و دیگر قوانین متمم آن بخاطر ترقی و تکامل جامعه، استحکام نظام جدید و پیشرفت مادی و معنوی لازم می شمارد .

دولت جمهوری افغانستان برای تأمین آزادیهای مردم در چوکات منافع ملی و مصالح رژیم جمهوری از همین اکنون به اقدامات مقتضی متوسل خواهد شد .

مسأله ملی:

افغانستان کشوریست که در آن اقوام برادر مختلف زندگی دارند رشته های مختلفی این ساکنین افغانستان را بهم پیوند میدهد که در تاریخ طولانی کشور سر نوشت مشترک داشته و در راه استقلال و آزادی کشور متحدانه مبارزه کرده اند در ایجاد فرهنگ مشترک ملی با هم همکاری نموده اند .

لہذا دولت جمهوری برای ایجاد يك اتحاد واقعی مادی و معنوی بین مردم افغانستان بر اساس برابری، برادری و دوستی سعی می نماید و در پی آنست که همه انواع و اشکال تبعیض را ریشه کن سازد .

۲ - اصلاحات اقتصادی:

افغانستان از لحاظ اقتصادی کشور بیست در حال رشد و رفیع این عقب ماندگی مستلزم آنست که گامهای سریع و وسیعی در این زمینه برداشته شود و تحولات بنیادی در این مورد اجراء گردد و یک اقتصاد ملی مستقل مترقی همآهنگ و بر اساس پلان و بر پایه ساینس و تکنولوژی معاصر باید ایجاد شود .

توسعه صنایع :

دولت جمهوری افغانستان ایجاد صنایع سنگین از قبیل صنایع استخراج معادن، ایجاد صنایع فلزکاری و ماشین سازی صنایع کیمیاوی و برق را که ضامن پیشرفت سریع اقتصاد و تحکیم استقلال کشور است حائز اهمیت بزرگ می شمارد و در تحت سکتور اقتصاد دولتی اقدامات جدی را در زمینه مرعی خواهد داشت استفاده از معدن آهن حاجی گک بمنظور ایجاد کارخانه ذوب آهن و صنعتی ساختن کشور آرزوی دیرین ماست .

دولت جمهوری سرمایه گزاری های خصوصی و تشبثات خصوصی را در رشته ایجاد صنایع کوچک و متوسط و صنایع دستی تشویق حمایه، رهبری و کنترل خواهد کرد و همکاری های لازم را بین سرمایه های دولتی و سرمایه های خصوصی بمنظور ترقی همآهنگی و رشد متعادل اقتصاد ملی بصورت مختلف بوجود خواهد آورد.

دولت جمهوری حمایت از صنایع ملی، صنایع دستی و هنر های ملی را وظیفه جدی خود می شمارد و سیاست حمایتی را از صنایع و تجارت داخلی در برابر رقابت اموال و سرمایه های خارجی در پیش خواهد گرفت .

تجارت:

دولت جمهوری تجارت خارجی کشور را به اساس يك تجارت رهنمائی شده بر روی منافع ملی رهبری خواهد کرد.

د ر س ا ح ء پ و ل ی و م ا ل ی:

دولت جمهوری اسعار خارجی را در کشور کنترل جدی خواهد کرد. دولت از دوران پول در بازار سیاه سر سود فاحش جلوگیری بعمل خواهد آورد و امانات و پس انداز هارا در بانک ها تشویق و تضمین خواهد کرد .

دولت جمهوری افغانستان سیستم مالیاتی کشور را بر اساس رجحان دادن مالیات مستقیم بر غیر مستقیم اصلاح خواهد کرد .

زراعت :

دولت جمهوری افغانستان اصلاحات ارضی را برای منافع اکثریت مردم افغانستان یکی از اقدامات عمده در پروگرام اصلاحات بنیادی خویش در نظر خواهد گرفت .

کو پرا تیف ها و شرکت های تعاونی زراعتی تولید و مصرف با شتر لک اکثریت را رعین و به نفع آنان بوسیله دولت جمهوری تا سیس خواهد شد .

دولت ارضی بانر را در صو رتیکه امکان آن موجود باشد آباد و شبکه های آبیاری را توسعه خواهد داد . همچنان دولت تدابیر علمی را برای بسط و توسعه تربیه حیوانات اتخاذ خواهد کرد.

ساختمان مواصلات و حمل و نقل:

دولت جمهوری ساختمان های عامه را مطابق به

مقتضیات و شرایط عصر بوجود خواهد آورد فعالیت های خانه سازی را تسریع خواهد کرد و به بی خانه و مستحقین واقعی قرارمقررات آن توزیع خواهد کرد .

دولت امور شهر سا زی را در کشور اصلاح و بخصوص پلان بیست و پنجساله تجدید ساختمان شهر کابل را تطبیق خواهد نمود . دولت شبکه های مواصلاتی را توسعه شهرها و مراکز عمده اقتصادی کشور را بوسیله راه های اساسی موثر رو بام و صل و امکان تاسیس شبکه های راه آهن را برای آینده کشور مطالعه خواهد نمود .

دولت جمهوری بمنظور تسریع حمل و نقل و تامین رفاه مردم وسائل ترانسپورتی عامه و در درجه اول شرکت های بزرگ ترانسپورتی را رهبری و تقوی خواهد کرد و در امور سر و بس های شهری برای مردم سهولت بیشتری را در نظر دارد .

۳ - اصلاحات اجتماعی :

در وضع کنونی کشور ماکثریت مطلق مردم از حقوق و نعمات مادی و معنوی محروم اند و از لحاظ اجتماعی در شرایط دشواری بسر می برند این وضع رقت بار به هیچ وجه متناسب با مدنیت معاصر و در خور مردم نجیب و مستعد افغانستان نیست . لهذا دولت جمهوری افغانستان پروگرام اصلاحات اجتماعی ذیل را در نظر دارد :

بهبود شرایط کار :

دولت جمهوری برای بهبود شرایط کار و معیشت ما مورین و مستخدمین دولتی اقدامات مقتضی را بعمل خواهد آورد . از تقابله مقامات دولتی را بر اساس شایستگی

و تقوی صلاحیت سوا بقصد مت رو حیه وطن پرستی
و عشق به خدمت در راه اعتلا و ترقی وطن در نظر خواهد
گرفت.

دو لت در جمله نخستین اقدامات خویش حد اقل
دستمزد کارگران را متناسب با مخارج زندگی و احتیاجات
ضروری مادی و معنوی ایشان و ساعات کار کارگران
تعیین خواهد کرد و اصل مزد مساوی در برابر کار
مساوی را برقرار خواهد ساخت.

دو لت قانون مترقی و دیموکراتیک کار را بمنظور
اصلاح و بهبود شرایط کار و تأمین مصونیت حقوق
فردی و اجتماعی کارگران صنعتی و زراعتی و وضع
و تطبیق خواهد کرد.

دو لت جمهوری بیمه های اجتماعی را برای کارگران
و سائر زحمت کشان شهر و ده نظر به وضع و بنیه مالی
خویش تأسیس خواهد کرد. و نیز بهبود وضع بلدی
را جز اقدامات خویش بفرصت بهبود شرایط زندگی
مردم در نظر خواهد گرفت و در تثبیت کرایه خانه ها
مؤسسات و دیگر کاین جهات اقدام خواهد کرد.

ترقی عمومی:

دولت جمهوری افغانستان بر پروگرامهای معارف تجدید
نظر نموده و آنها را اصلاح خواهد کرد برای امحای
بیسوادی عمومی و ایجاد تحول فرهنگی در مملکت بر
اساس فرهنگی ملی و مترقی مبارزه خواهد نمود و نسل
جوان را با تقوی و بار و حیه وطن پرستی و خدمت ب مردم
پرورش خواهد داد.

دولت تعلیمات ابتدائی عمومی و مجانی را برای تمام

کود کان اعم از دختر و پسر از طریق بسط و توسعه مکاتبات دو لته تامین خواهد کرد همچنان زمینه های تعلیمات متوسط و عالی را بمنظور پرورش کادر علمی آماده خواهد ساخت.

دو لته جمهوری برای بسط و توسعه مطبوعات و انتشارات دیوم کراتیک بمنظور بیداری مردم کمک موثر خواهد کرد و هنرهای ملی تئاتر سینماها و رادیو را تقویه و توسعه خواهد بخشید و همچنان برای ایجاد شبکه تلویزیون در مملکت عندالزوم اقدام خواهد کرد. دو لته بمنظور توسعه تحقیقات علمی و تاریخی در باره مدنیته گذشته مملکت برای حفظ آثار باستانی و تحقیقات باستانشناسی و تأسیس موزیمهای ملی اقدام لازم را مرعی خواهد داشت.

دو لته در ایجاد کتابخانهها بسویه های مختلف و در نقاط مختلف کشور سعی بعمل خواهد آورد.

دو لته جمهوری طب معالجوی و شفاخانه های د و لته بسط و توسعه خواهد داد، تا زمینه تداوی و معالجه برای عموم آنها لی کشور حتی المقدور فراهم گردد. مخصوصاً طب و قایومی راتوسعه خواهد بخشید و برای جلوگیری از بیماریهای ساری و سایر تجهیزات لازم را فراهم خواهد کرد.

دولت نظر به ایجاب وضع مالی مملکت زایشگاهها شیوخوارگاهها و کودگستا نهسا را بمنظور حمایه ما دران و کودکان و رشد سالم و تربیت نسل جدید ایجاد خواهد کرد.

دو لته برای ریشه کن کردن فحشاء اعتیاد به چرس تریاک و الکحول به اقدامات جدی متوسل خواهد شد. همچنان علیه گرانی - احتکار و قاچاق جداً مبارزه خواهد کرد.

دو لت جمهوری برای ایجاد شرایط لازم جهت تامین و تساوی حقوق زنان افغان با مردان در کلیه شئون حیات اقتصادی اجتماعی سیاسی و فرهنگی اقدام خواهد نمود . دولت شرایط لازم راحتی المقدمه و جهت مسكون شدن کوچی ها و همچنان توزیع املاك دو لتی را برای مردمان بی زمین فراهم خواهد آورد و آثار حیات بدوی کوچی و عشیره وی را از بین خواهد برد .

هموطنان عزیز!

مسلم است که ترقی اقتصادی و اجتماعی و تحول فرهنگی اجرای ریفورم های بنیادین و تامین دیموکراسی واقعی از تباطؤ نزدیک دارد در وضع سیر تکاملی منطقه و جهان تحولات عظیم اجتماعی و سیاسی به وقوع پیوسته است جنبش های ملی و اجتماعی بطور روز افزون اوج میگیرد . نیرو های صلح دوست و آزاد یخواه در برابر جنگ و تجاوز برتری کسب می نمایند سیاست صلح و همزیستی مسالمت آمیز روز بروز در جهان طرفدار بیشتر پیدا میکند .

دو لت جمهوری جوان افغانستان با در نظر داشت تحولات جهانی و به تاسی از سیاست داخلی متریکی خویش مسائل آنی را در سیاست خارجی خود در نظر میگیرد :

افغانستان همیشه یک کشور صلح دوست بوده و خواهد بود این سیاست بخصوص از طرف دو لت جمهوری جوان افغانستان بصورت دوام دار تعقیب میگردد .

دو لت جمهوری افغانستان در حالیکه به معاهدات

علاوه بر این بین المللی خود وفادار می‌باشد معتقد است که با کمک کشورهای عضو سازمان ملل متحد و به اتفاق سایر کشورهای صلح دوست جهان می‌تواند در امر تأمین صلح و امنیت، رفع تشنگات بین المللی و موفقیت سیاست دینانت سهم بگیرد.

دولت جمهوری افغانستان معتقد است که باید به سیاست استعمار و نژادپرستانه خاتمه داده شود. اصل حق تعیین سرنشین ملل تحقق یابد آثار تجاوز اسرا ئیل بر کشورهای عربی از میان برده شود و حقوق ملی مردم مان فلسطینی احیاء گردد.

سیاست همزیستی مسالمت آمیز میان کشورهای پیرو نظام های اجتماعی مختلف بطور دوامدار تعقیب گردد و به سیاست تجاوز و جنگ خاتمه داده شود و از توسل بقوه در زمینه حل مسائل مورد اختلاف اجتناب بعمل آید.

بخاطر اعتقاد باین هدف دولت جمهوری افغانستان بر اساس سیاست مستقل صلح جو یانه بیطرفی مثبت و فعال و عدم شرکت در پیما نهی نظامی احترام به منشور ملل متحد پشتیبانی از نهضت آزادی خواهی دوستی و همکاری و تحکیم روابط حسنه با تمام کشورهای صلح دوست جهان - بسط و توسعه روابط و همکاری اقتصادی فنی و فرهنگی با این کشورها بر مبنای منافع متقابل ملی استوار می‌باشد.

دولت جمهوری افغانستان به پیروی از اراده آزاد مردم خود - یکبار دیگر به تأیید اعلامیه جمهوری بصراحت و صداقت اعلام می‌دارد که ما هیت سیاست داخلی و خارجی افغانستان را اصل صلح و عدالت، آزادی ملی حاکمیت ملی و استقلال ملی تشکیل میدهد بنا بران تکرار

میکنم که زیستن در صلح و تقویۀ علایق دو ستانه
با ساس احترام متقا بله با همه مردم و ملل دنیا یکی
از آرزو های قلبی ماست بحکم اصول همجواری خاطر
نشان می سا زیم که روابط همسا یگی نیک و دوستی ما
با اتحاد جما هیر شو روی خلل نا پذیر است .
با همسا یۀ دیگر خودجمهوریت مردمچین مناسبات
دو ستانه و صمیما نه داریم و آرزو مندیم این دوستی باز
هم گسترش یابد .

روابط ما با برا دران ایرانی همیشه دو ستانه بوده و امید
واریم این روابط دو ستانه بیشتر تحکیم گردد . در مورد
مناسبات با پاکستان با یدگفت که متأسفانه این یگانگانه
کشور یت که روی مسئله ملی پشتونستان و حقوق حقۀ
برا دران پشتون و بلوچ خودبا آن اختلاف نظر داریم -
دو لت جمهوری افغانستان با حوصله و خون سردی
کامل در راه پیدا کردن راه حل مسالمت آمیز و شرافت
مندانۀ مسئله ملی پشتونستان مجدانۀ سعی خواهد کرد . ما
عقیده داریم مناسبات افغانستان و پاکستان با
منافع دو کشور و با منافع ترقی و تحکیم صلح در منطقۀ
مطابقت دارد . امید داریم سر انجام باین امر توفیق
خواهیم یافت .

پیوند های معنوی فراوان ما را با کشورهای ملی و
مترقی عربی بسته می سازد ما با کشورهای غیر منسلک
جهان سوم بخاطر تامین صلح و مبارزه علیه استعمار بهر
شکلیکه باشد و تبعیض نژادی همکاران نیز دیک
خواهیم داشت .

رشته های محکم و وجوه مشترک قابل توجه دوستی
ما را باهند و بنگله دیش تامین کرده است و خواهان

صلح دائمی در نیم قاره میا شیم. در این موقع بی مورد نخواهد بود از تمامه سسات بین المللی و همه ممالک دو ست مخصوصا اتحاد جما هیر شو روی - ممالک متحده امریکا - جمهوری ت فدرالی المان - جمهوری ت مردم چین وهم تمامه ممالک دو ستیکه در راه انکشاف و پیشرفت وطن ما سهیم گشته اند - قدردانی نموده و از صمیم قلب از طرف دولت و مردم افغانستان اظهار تشکر نمایم .

هموطنان عزیز!

اجازه می خواهم تا بصراحت که خاصه ما افغانهاست در روشنی واقعی ترقی خواهانه اسلامی و مطابق با ایجابات عصر و زمان اعلام دارم که دولت جمهوری جوان افغانستان در راه اصلاحات بنیادی بدون شتاب قدم بقدم و بیاری خدا . بدون لغزش بجانب افراط و تفریط شجاعانه به پیش خواهد رفت - ما مستشعریم که وظیفه اساسی دولت جمهوری افغانستان در این مرحله تاریخی عبارت از پایان بخشیدن به نابرابری های اجتماعی - فقر و عقب ماندگی که در طول قرون متوالی دامگیر کشور ماست تحکیم استقلال سیاسی و نیل به استقلال اقتصاد می باشد .

دولت جمهوری هر گاه در مرحله مبارزه بخاطر ترقی اجتماعی و ایجاد یک اقتصاد مستحکم ملی وارد نگردد - استقلال سیاسی کشور - حاکمیت ملی مردم ما - به خاطر ایجاد یک اقتصاد ملی متکی به سیانس و تکنولوژی معاصر و ارتقای سطح زندگی

مردم ما - لازمی است که ریفرم های عمیق و بنیادی اقتصادی و اجتماعی اجراء گردد - سکتور دولتی تحکیم و تکامل یابد - کشور صنعتی و صنایع ملی احداث گردد - دیموکراسی در حیات اجتماعی سیاسی و اقتصادی تعمیم یابد. صرف تحولات انقلابی واقعی کشور را قادر خواهد ساخت که استقلال ملی خویش را تحکیم نماید و با اطمینان بیاری خداوند بزرگ در شاهراه ترقی اقتصادی و اجتماعی گام نهد .

هموطنان بسیار عزیز و گرامی!

ایفای این وظایف عظیم ملی ایجاب میکند که در این مرحله خطیر و حساس سر تا ریزی تمام نیروهای ملی و مترقی و تمام طبقات وطن پرست کشور در یک جبهه وسیع تحت لوای رژیم جمهوریت جوان کشور متحد گردند. بفضل خدا و به جهت اصلاحات بنیادی و ایجاد یک افغانستان نوین مقتدر و مترقی - با شور و شوق وطن پرستانه با شجاعت و اطمینان به آینده - باسرود انقلابی جمهوری جوان افغانستان عزیز به توکل خالق بی نیاز به پیش روند .

مذهب زنده دلان خواب پریشانی نیست
از همین خاک جهان دگری ساختن است

زنده و جاوید باد افغانستان

سر بلند باد مردم افغانستان

برافراشته باد بیریق جمهوری

ومن الله التوفیق

-۴۳-

